

> ZÁKON O DOBROVOLNICKÉ SLUŽBĚ

Zákon ve společnosti posiluje postavení dobrovolníků i organizací, které s nimi pracují. Představuje legislativní úpravu, která směřuje ke zkvalitnění dobrovolných aktivit. Zákon nastavuje standardy organizování dobrovolnictví a vymezuje postavení subjektů, které se dobrovolnictví věnují.

Pojmy, které zákon zavádí nebo nově definuje jejich obsah:

- **DOBROVOLNÍK** - vykonává bez nároku na odměnu dobrovolnickou činnost organizovanou podle zákona o dobrovolnické službě. Dobrovolníkem může být fyzická osoba starší 15 let při dobrovolnické službě na území České republiky a fyzická osoba starší 18 let při dobrovolnické službě v zahraničí.
- **VYSÍLAJÍCÍ ORGANIZACE** - je právnická osoba se sídlem v České republice, která dobrovolníky vybírá, eviduje, připravuje pro výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvy o výkonu dobrovolnické služby za předpokladu, že je držitelem akreditace
- **AKREDITACE** - doklad o splnění podmínek obsažených v zákonu o dobrovolnické službě. Akreditaci uděluje Ministerstvo vnitra vysílající organizaci na návrh akreditační komise po splnění zákonem stanovených podmínek na dobu 3 let.
- **PŘIJÍMAJÍCÍ ORGANIZACE** - je právnická nebo fyzická osoba, pro jejíž potřebu je dobrovolnická služba vykonávána
- **DOBROVOLNICKÁ SLUŽBA** - může být krátkodobá nebo dlouhodobá. Dlouhodobá je vykonávána po dobu delší než 3 měsíce bez ohledu na počet hodin v kalendářním týdnu.
- **SMLOUVY** - vysílající organizace uzavírají s dobrovolníky smlouvy o výkonu dlouhodobé nebo krátkodobé dobrovolnické služby. V případě krátkodobé dobrovolnické služby mohou být smlouvy i ústní. Smlouvy upravují vzájemné vztahy vysílající organizace a dobrovolníka.

Dále uzavírají vysílající organizace smlouvy s organizacemi přijímajícími, které jsou pouze písemné a upravují podmínky činnosti dobrovolníků v přijímajících organizacích a vztahy mezi vysílající a přijímající organizací.

Akreditované vysílající organizace mohou vysílat dobrovolníky i ve svůj vlastní prospěch (jsou tedy zároveň v postavení organizace vysílající i přijímající). V takovém případě uzavírají smlouvy pouze s dobrovolníky.

> DOBROVOLNÍK

Jaké výhody poskytuje zákon dobrovolníkům?

- dobrovolník v akreditované organizaci má smluvně zaručené postavení
- je pojištěn proti škodám na zdraví a na majetku, které vzniknou jemu osobně
- je pojištěn proti škodám na zdraví a na majetku, které by mohl neúmyslně způsobit dalším osobám
- může mít hrazeno důchodové pojištění stanovené z minimálního vyměřovacího základu a může mu být státem hrazeno pojistné veřejného zdravotního pojištění po dobu výkonu dobrovolnické služby pokud jeho činnost přesáhne v průměru 20 hodin v kalendářním týdnu
- v případě, že je dobrovolník nezaměstnaný a vykonává dlouhodobou dobrovolnickou službu, která v průměru přesáhne 20 hodin v kalendářním týdnu a je evidován u úřadu práce, započítá se mu pro účely hmotného zabezpečení do doby předchozího zaměstnání doba výkonu dobrovolnické služby
- má minimální finanční náklady s výkonem dobrovolnické činnosti
- vysílající organizace mu může hradit stravné, ubytování, cestovné, kapesné
- má nárok na poskytnutí kvalitní přípravy k výkonu dobrovolnické činnosti
- má nárok na poskytnutí pracovních prostředků a ochranných pomůcek

Platí pro zájemce o dobrovolnickou službu nějaká omezení?

- je-li dobrovolník v pracovním vztahu, služebním poměru, členském poměru nebo je-li žákem nebo studentem, musí vykonávat dobrovolnickou službu mimo tyto své povinnosti
- dobrovolník nemůže vykonávat dobrovolnictví v rámci podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti
- dobrovolník nemůže být k přijímající organizaci v pracovním vztahu a členském nebo služebním poměru

Jaké povinnosti vyplývají ze zákona pro dobrovolníky?

- dodržovat zákon o dobrovolnické službě a podmínky výkonu dobrovolnické činnosti dohodnuté s vysílající organizací ve smlouvě
- absolvovat přípravu k dobrovolnické činnosti
- předložit zdravotní a jiné doklady (např. výpis z rejstříku trestů, doklady o vzdělání) podle požadavků vysílající organizace a povahy dobrovolnické služby

> VYSÍLAJÍCÍ ORGANIZACE

Jaké organizace se mohou stát vysílajícími? Jaké organizace si mohou podat žádost o akreditaci na Ministerstvo vnitra?

Podle zákona to mohou být následující typy organizací:

- občanská sdružení
- obecně prospěšné společnosti
- církve nebo náboženské společnosti
- právnické osoby církve nebo náboženské společnosti

Jaké výhody zákon nabízí vysílajícím organizacím?

- postupují-li podle zákona, posiluje to systematickosti práce s dobrovolníky
- akreditované organizace mohou žádat Ministerstvo vnitra o státní dotace na pojištění dobrovolníků a na část nákladů spojených s evidencí dobrovolníků, s jejich přípravou a výkonem dobrovolnické služby
- pokud akreditované vysílající organizace vysílají dobrovolníky samy ve svůj vlastní prospěch, mohou uplatnit hodnotu činnosti těchto dobrovolníků v rámci vlastního podílu (koncování) na nákladech projektů, na které žádají o státní dotace u vybraných ústředních orgánů státní správy
- akreditované organizace mohou snáze vytvořit podmínky pro dobrovolnickou činnost nezaměstnaných evidovaných u úřadů práce
- mohou snáze získávat dobrovolníky, kteří dávají přednost vyššímu stupni právní ochrany a předem stanoveným pravidlům
- pokud akreditovaná organizace nabude finanční příjem nebo majetek v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby, je osvobozena od daně z příjmu, dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí

Jaké jsou povinnosti vysílající organizace

- uzavřít s dobrovolníkem smlouvu,
- pojistit dobrovolníka pro případ škod způsobených na zdraví a na majetku dobrovolníkovi nebo škod, které dobrovolník neúmyslně způsobí
- zajistit pro dobrovolníka vykonávajícího dobrovolnickou službu mimo místo trvalého pobytu řádné a zdravotně nezávadné ubytování
- zajistit dobrovolníkovi přípravu k výkonu dobrovolnické služby
- přijmout opatření k zamezení a předcházení rizikům, která by mohla ohrozit život nebo zdraví dobrovolníka
- u dobrovolníků mladších 18 let si vyžádat písemný souhlas zákonného zástupce dobrovolníka
- uplatňovat rovné zacházení se všemi zájemci o dobrovolnickou službu
- uzavřít smlouvu o podmínkách výkonu dobrovolnické služby

